

# LLEVOR



Revista quinzenal.

## SUSCRIPCIÓ

Trimestre. . . . .	Ptas. 1'00
Un nombre. . . . .	" 0'20

Nombre 12.— 13 Desembre 1908

Redacció y Administració  
Plassa d'en Perpinyá, 4.—Granollers.

Obra nova

DRAMA D'EN

# LLARS APAGADAS

J. VIDAL Y JUMBERT

Preu: 2 pessetas.

De venda: Feliu Estaper, Sumeras, 2.

## BANCO VITALICIO DE ESPAÑA

Seguros vida

DELEGACIÓN EN ESTE PARTIDO:

**Carlos Guimerá** PLAZA DE LA CORONA, 5  
GRANOLLERS

El mejor tónico-reconstituyente, tolerado por los estómagos más delicados

ES EL

## Jarabe Yodo-Tánico Fosfatado Alio

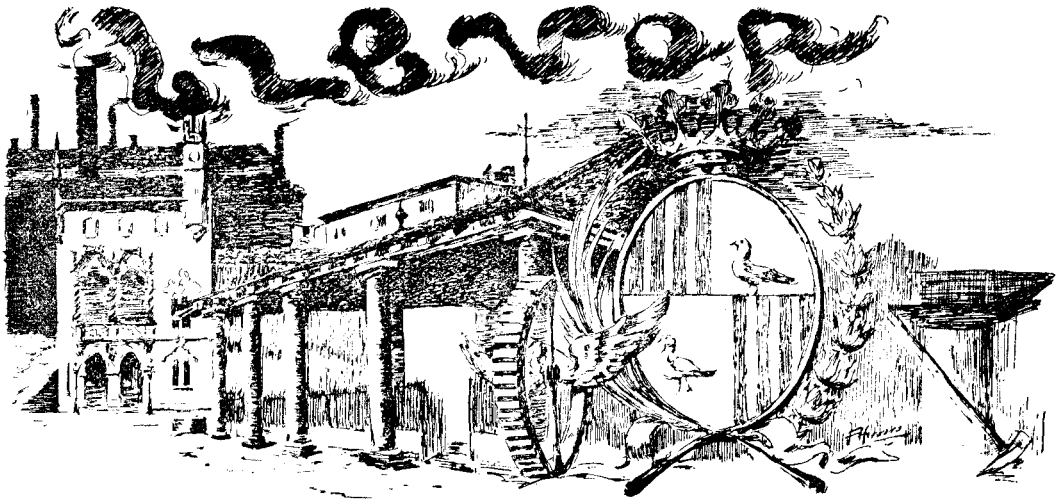
Abre el apetito, favorece la nutrición: cura la opilación, colores pálidos, anemia, cansancio habitual, loxitud y todas las manifestaciones de la debilidad en cualquiera de sus diversas fases. Pídase en la

**Farmácia Gasset** Plaza Ganado 63 y 65 y Maspons 1 y 3  
GRANOLLERS.

## Casanovas y Freixas

— Carbones Minerales —

DESPACHO: RDA. S. ANTONIO, 82 PRINCIPAL. ---BARCELONA.



Redacció y Administració, Plassa Perpinyá, 4.

## CRONIQUE

### De tot arreu

Cuba, l'Isle fins avui —després de caiguda la primera Republica, sotmoguts ses fonaments als estrepits d'una revolució—lligada als Estats Units per l'intervenció, está de festa.

El 14 de Novembre del present any, quedarà gravat am lletres d'or en l'istorie al ensemps que tindrà una alta é imborrable significació per la vida d'aquest brau poble, tan aimant de sa independencie, car en'questa diada fonamenta sa llibertat proclamant als quatre vents la tan anhelada i desitjada per tothom—sens distinció d'estaments—Republica Cubana, símbol de son regoneixament, com a poble independent.

En'quest jorn, am esclats de joie, am l'ordre i serenitat del qui's creu digne de governarse á ell mateix sença qu'altres li assenyalin els camins per ónt ha de passar, doná, am gest de concient, gallarda

mostra de sa educació civique i de lo que pot un poble cuant verament saben compendrer ses directors llurs drets i devers i saben giarlo vers an aquest dret camí.

Aquest poble, a quin se li negaban tals virtuts, votá, fen us de l'arma que tot ho enderroque i enlaire, sença sang, i á pesar de l'empenyo natural, posat en trionfar, entre lliberals i conservadors, ni'l mes petit destorb ni conflicte entelá la puresa de la lluita, fentne renaixer la esperança de que, per sempre mes, quedará boirade la marque d'una intervenció estranjera.

La victoria fou, per grossa majorie, pe'ls lliberals, resultantne proclamats; President: lo popular general Josep Miguel Gomez i vis-president, el bon patrici Doctor Zayas, essentne rebude dita nove als esclats d'espontanies i entusiastes aclamacions i visques, desbordantse, com riu exit de mare, l'entusiasme popular.

Quant un poble es creu prou fort i digne pera gaudir sa propie vida i's troba sota'l pes d'una ma que no'l deixa mourer, tal com voldrie, i a quine deu



## PARQUES PADRELL

Evitan la esterilidad, el aborto y dolor de riñones,  
tan frecuentes en las señoras.

Depósito principal.—Baja San Pedro, 52.

Farmacia "Antigua del Doctor Padrell".—BARCELONA.

temer, puig podrie enfonzarlo, que bell ha d'esser el jorn que á ple pulmó pot respirar aires sans de llibertat....

Registrem el fet i fem vots pera que sapien guardar com preuat tresor que's conquiste tan anhelade i que tan de be els hi ha de reportar.

FRANCESC BASSAS I PALAUS.

\*\*\*\*\*

## Lo teatre antich

(GRECH Y ROMÁ)

*Orígens*

A las encontradas gregas tan propicias pera la vida de la mitología y de la llegenda, hi prosperá de Dionyssos, vinguda de terras orientals. Ab facilitat s'hi extengué, y com quiscuna d'ellas l'arrodoní á son modo de ser especial, lo déu Dionyssos, ó sigui'l Bacchus dels romans, contá ab diferentas llegendas y ab modos diferents de rendirli cult.

Farem menció solament de las dugas de més interés pera nostre objecte.

En la llegenda tebana, la vida, naixement y joventut de Dionyssos, representa la transformansa natural de la vinya pera arribar á la producció del fruyt. Si per un cantó es lo símbol propi dels rahims y del vi, desde un punt de vista general, vol simbolisar la vida fecont y exuberant de la vegetació al comensar la primavera.

Ja gran, tastá d'una fruyta silvestre y l'embozzatxá, com s'hi emborratxaren las sevas didas (las ninfas foren sas didas) y los genis dels boscos. Recorria la encontrada ab lo cap coronat de pámpols y llaurer, y en quan trobava gent los donava vi per beure; beguda qu'als enemichs deixava irritats, y als amichs contents y alegres.

La llegenda indica'l desarrollo de la vinya en las vessants dels turons y de las montanyas, las voluptositats delirants que produheix lo vi y las alegrías que sol donar la verèma.

Venia á ser Dionyssos ab son acompanyament de divinitats secundarias, satyrs, silenos y ninfas, lo rey diví de la naturalesa selvatge.

Tambén la llegenda que per l'Atica corria, Dionyssos, fill de Zeus y de la mortal Semele, filla de

Cadmos, rey de Tebas, n'era la personificació d'una manera general de la vegetació y en particular de la vinya. Diu que Dionyssos en un dels molts viatges que sovint feya, s'hostatjà á casa del rey de l'Atica, Icarius, qui'l tractá molt be. Lo déu al marxar, agraht de la bona acullida, doná al rey un cep y li ensenyá la manera de cultivarlo y de ferne'l vi. Lo rey al any següent, després de la verema, convidá als vehins á tastar lo vi, y com n'abusessin, s'embozzatxaren de aytal manera, que creyentse que'l rey los havia envenenat, lo mataren. Lo fill d'Icarius aná'n busca del seu pare, y guiat per la gossa Maira trobaren son cadavre. Lo noy, desesperat, vora d'allí mateix, se penjá d'un arbre.

Lo llegenda vol dir que'l fill del rey (aquell que naix al dematí) son els grans de rahim; la gossa Maira es la canícula, constelació que porta las fortas calors. Durant los días més xafugosos del any, lo rahim es penjat aprop del cep, son pare, que n'es sech y sembla mort.

De las festas dedicadas á n'aquest déu, en sobresurtían dugas: la del Dionyssos gran y la del petit Dionyssos. La primera era la de las ciutats, més cerimoniosa y més polida. L'altre, era la dels pobles de fora, de tota la campinya; festa brutal y selvatge.

Regions hi havia que's celebrava á la nit, en la temporada d'hivern, quan la sava comensa á donar mostras de vida. Las donas, delirant, s'escampavan pels turons deserts de Citheron, de Tayget y del Parnás; anavan ab antorxas á la ma, ab serps enroscadas al coll, tocant tabals y cridant com á selvatges.

Entre'ls beocis figurava que Dionyssos fugia y s'amagava á las montanyas. Un capellá que semblava l'enemich del déu, perseguia destrá en ma á una noya que'n representava una de las ninfas del acompanyament de Dionyssos.

Primitivament, en las comitivas que, durant las festas, á tall de professó s'organisavan, hi anava al devant una ánfora de vi guarnida ab pámpols, després un bot, seguía un sistell de figas y, per últim, un falo. En algunas, s'hi veyá un home disfressat de Sileno á cavall d'un burro. No hi mancava tampoch lo seu corresponent boch.

Aquest boch n'era una remembransa del que Icarius de la llegenda, va trobar á la seva vinya y lo sacrificá'n honor de Dionyssos. Los qui tenían vin-

yas al Atica imitaren son exemple, y cada any, á la época de la verema, hi havia sacrifici de boch.

Durant la professó, la comitiva desvergonyía ab estirabots y bromadas á n'als espectadors. Tothom posava á prova 'l seu ingeni, y los equivochs groixuts, las paraulas verbas, tota mena d'ocurrencia, s'abocava allí, entre mitj de las riallassas d'espectadors y comitiva.

Lo boch lo sacrificavan en un altar improvisat. Ab quatre pots y una cuberta de canyas l'arranjavan. Voltant l'altar, s'hi colocavan una cinquantena de personas obehint á un corifeu, que las dirigía. Disfressadas de sátirs, mentres se feya'l sacrifici, agafadas de las mans (com fan la canalla ab certs jochs — la puput, las ollas — y no son altre cosa que reminiscencias de la primitiva tragedia grega) anavan voltant l'altar y cantavan los fets de la vida del déu.

Aquesta classe de cerimonia religiosa formava part d'altres diversions, diversions de gresca, ab balls estrambótichs, jochs populars, ab abundor de mascarons que engrescavan als pagesos. Lo vi no hi faltava, y las borraixeras tempoch.

Primer, cada llogaret se celebrava la festa per ell sol; després pera ferla més espléndida y de més durada, se juntaven varis, y la celebravan al poble més important.

La del gran Dionyssos com á propia de las ciutats no resultava tan grollera y era celebrada ab més pompa. De totas las diversions y ceremonias que hi tenían lloch durant alguns días, s'hi remarcava la professó, cerimonia vistosa y d'importancia. Hi trasladavan lo déu d'Euleteros desde'l santuari d'Eleamón á l'Academia. En la comitiva que acompanyava á la imatge, hi havia verdadera competencia pera lluhirhi vestimentas ricas y artísticas. D'espectadors en compareixian de totas parts pera contemplarne un espectacle com aquell. Atreya á la gent tant com lo be de Deu de vestuaris que s'hi rumbejavan, l'aspecte de pompa de la comitiva, las actituds cómicas per la mateixa adoptadas, las disfressas que hi figuravan, las parts de ball balladas voltant la imatge per numerosos danzaires, los coros d'homes y de noys entonant, acompanyats d'una flauta, lo ditirambo.

Era aquest lo cant d'honoransa al déu Dionyssos. Sense métrica en sas primerias que'l governés, venia á ser com una epopeya en la qual s'hi narravan las aventuras del déu.

Sostenen alguns que'l nom de tragedia prové de que'ls cantayres del ditirambo's disfressavan de satyrs, ab las potas y barbas de boch, figurant l'acompanyament que acostumava á portar Dionyssos.

Lo boch, la víctima del sacrifici, en grech era *tragos*, y lo cant, *odos*, d'aquí *tragos-odos* tragedia, cant al boch.

Boileau apoyantse ab Horacius, «Carmines qui tragico vilem certavit ob hircum.» (Lo (poeta) que disputá ab verros trágichs pel premi d'un despreciable boch.) suposa que'l boch se donava com á preu al qui havia cantat millor, «Du plus habile chanteur un bouc était le prix.»

Ab lo que'ns conta Horacius sobre'l teatre grech no hi convé gayre la erudició moderna, y afirma que com á preu del ditirambo's donava un bou, y l'obtenia no'l qui cantava mellor, sino'l poeta autor de la lletra, de la tonada y del ball y que á la vegada ho hagués dirigit. Lo boch era la bestia sacrificada á Dionyssos.

En sos principis, aquestas cansons y danzas, algunas las amotllavan á la tradició, altres no. Un de la comitiva improvisava la seva part y lo coro responia ab un cant tradicional mentres se ballavan balls estrambótichs. Probablement lo director del coro seria l'encarregat del *solo* y en las pausas del ditirambo, cantava un vers explicant una aventura del déu. Segons aquesta tingués de trista ó d'alegre pel mateix faysó seguia'l ditirambo. En aixó hi barrejavan bromadas de mal género sobre'ls espectadors, ó be estrafeyan ab gestos cómichs als homes y á las bestias.

Lo ditirambo primitiu era sense to ni so y anava acompanyat de mimica. Vingué Arión, de Methyma, lloch principal del cult del Dionyssos lésbich, é hi posá ordre, aixó es, lo regularisá. Lo cant reformat á la vegada per Simonides, de Keos, y Píndaros, de Tebas, quedá dividit en estrofa, antistrofa y épodo.

La reforma de Arión no's limitá á la forma del cant. A la festa esbojarrada propia del déu de la borraixera y casi exclusiva dels pobles del camp, li doná un escayent seriós, que li obrí las portas de las ciutats. Lo coro se'l conjuminá á la moda dórica d'homes sense disfressas, si be més endavant li afegí satyrs que sols cantavan pera senyalar un cambi'n l'as-

sumpto ó en la tonada, y va fer que cantés formant cercol al volt del altar.

Aquestas reformas foren ampliadas per Tespis, y á Tespis se'l considera com lo fundador del art dramátich.

Consistiren las reformas de Tespis en dividir lo ditirambo'n varias parts. Ademés, hi ficá un actor que recitava, sense cantar, y representava detalls de la llegenda de Dionyssos. L'actor preguntava al coro, y responía á lo que'l coro li preguntava. Lo coro, basa principal fins alashoras, hagué de cedir sa importancia á n'aquet nou element. Representava l'actor en la mateixa cerimonia, l'un després del altre, diversos personatges, si be ab caretas y trajos diferents. Era ell qui ab lo corifeu sostenia'ls diálechs que s'intercalavan en las cantadas del coro. Aquest expresava'ls sentiments que li inspirava la sort del déu y las variadas emocions produhidas pel cult y mito de Dionyssos, y l'acció ó'l destí d'aquest se suposava sabut ó indicat ab la cerimonia del sacrifici. Ab aquesta sencilla reforma, naxía'l teatre.

Quan se comensá á coneixer no plagué á molts, principalment per l'assumpto.—Aquest assumpto—deyan—no te res que veure ab la llegenda.— Tenian rahó, Tespis no's concretava á la llegenda dionysica; en cercava ja inspiració'n altres cosas.

Solón quan ho hagé vist, indignat, renyá al poeta y ho prohibí. S'aixecá la prohibició anys després manant Pisistrato.

Vingueren després modificacions, vingué la perfecció. Se dividí'l coro'n molts parts, ab characters diferents, y se lográ ab aixó posar alguna varietat y algun contrast en aquellas massas líricas; s'hi feu entrar lo carácter femení, pero degut á las costums, no podía ser representat sino per homes; s'abandonaren las llegendas de Dionyssos pera representar faulas heroicas ó fets contemporanis. Vingueren per fi Esquilo, Sófocles, Eurípides y Aristófanos y ab son geni meravellós deixaren estatuhit un dels gèneres literaris més important y de més atracció.

J. VIDAL Y JUMBERT.

\*\*\*\*\*

## Yopa la llap.

RECORTS DE MA INFANTESA.

En una d'aquestes vetllas llargues y tristes d'hivern estabem al escon prop del foch que lo jayo,

home de setanta anys més alegre que unas pascuas, anava removen perque dongués més escalfor; era prop de Nadal, y ja tothom parlaba de que lo pastó que guardaba las ovellas de aquella casa, ensenyaba á un moltonet de ajonollarse pera que lo dia de anar á adorar Jesús infant á la esglesia del poble, pogués ferse veurer devant de la Tuyetas (minyona d'una masia d'aquells encontorns) demostrantli que'l pastó enamorat d'ella sabia presentarse en un dia com aquell, ab lo seu anyell ensenyat com molts altres pastors d'aquells vols, aixó era'l plat de la vetlla y de res més s'hauría parlat, sino hagués vingut á destorbarho lo noyet petit de la casa dient al jayo: Padrí, ¿voleu contarnos una rondalla? Y com si ja tothom esperés que lo noyet parlés, tots repetiam á coro, si padrí, si, conteunosen una; lo bon jayo fent com qui no'ns entenia remogué ab son bastó lo foch, qu'al remourel, xispejá un xiquet torban nostra quietut.

—Padrí, repetí lo noyet, ¿que la contareu?

Lo bon jayo llensá un suspir, y dirigintse a nosaltres digué: Si tots esteu atents vos ne contaré una, pero no será rondalla, sino que será fet positiu, que va passar á mon pare que al cel sía.

—Si, si padrí, conteuho, tornarem á repetir xichs y grans; lo bon jayo digué: donchs escolteume: Era una nit com aquesta, freda y boirosa, lo meu pare, la meva mare, els mossos de la casa y jo, qu'era molt petitet encare, estabam com are nosaltres al voltant del foch, quan sentirem trucar á la porta, lo pare va aixecarse y aná á obrir y'm sorpresa veyerem entrar á gent de tropa, pero no amiga, sino enega, tropa estrangera, que després d'haber saquejat l'esglesia venía á recullirse á casa nostre.

Entráren un capitá y un soldat y lo capitá digué al pare, que venian pera quedarse á dormir, á lo que li respongué mon pare que hi habian des llits y per lo tant podian els dos quedarse, y dient á la mare que'ls hi ensenyés la cambra, els hi doná la bona nit y se'n anaren á dormir.

Passaren dies y més dies y la pobre de la meva mare se posaba cada dia més trista, fins que cansat lo pare de preguntarli lo que tenia y ella no volía dirli, que un dia, li digué.—Ho m'ho diús á les bones ó faré que ho diguis á les males, y.... tampoch va dirli y desesperat lo pare la va amenassar y.... no vaig veurer res més; vareix perdre per un instant els coneixements y quan vareix tornar en mi sols sentia que la mare plorava y que mon pare criadaba ¡Lladres, lladres d'honres! ¡Jo'm venjaré!.....

Va desapareixer lo pare, y als pochos dies reberem la noticia que l'havian afusellat per haver donat mort á un capitá francés.

Lo bon jayo abaixá'l cap y de sos ulls brotaren grossas llágrimas y sanglateijant repetía ¡Lladres,! ¡lladres,! ¡lladres d'honras!

JAUME RIERA.

# Cercant la Fossa

NOVELA DE'N LAUREÁ DALMAU.

(Continuació.)

La humanitat., però, ne formaven part, ells, de lo dit humanitat? O eren una raça diferenta, degradada, eternament destinada a nutrir-se del rosegons que'ls altres no volien. vestir-se dels parrachs abandonats, arracerant se en las coves oblidades? ¿Eren l'atavisme franch, eren una representació cruenta del començament de la vida humana? O be eren superiors als demás, mortals, covarts de la seva propia vida, dependint aquesta de la vida dels demás, mentres qu'ells, tant sols, se bastaven a si mateixos en el penar, en el dolor, en la misèria?

La humanitat els havia escupit envers els boscos, envers els llochs solitaris y morts, y aquesta depuració qu'havien fet ab ells, ell no sabia explicar-se-la clarament, si era per instint de conservació propia, o bé una passió immonda que recordava'l seu origen primitiu.

Perqué, ells, savien estimar: perque, ells, savien aborrrir... ¡Oh, si, ab quin orgull eli recordava l'odi sagnant que professava an'aquella humanitat! Era un odi sublim, monstruós, etern, odi dels déus, odi dels rebel lats, odi més gran que totes les imensitats pressentides...

Ageguda demunt la seva esquerra, la dóna ancara dormia; ara escoltant la novament, va sentir-la gemegar; un gemegar somort, débil ab reticèncias metàliques, com somniant un gran terror, una gran pena.,. Al cap d'un moment, el gemegar se convertí en sanglots.

Ell, patint del somni d'ella, se va aixugá una llágrima.

Y va continuar pensant:

Savien aborrrir, savien estimar... la prova del estimar la tenia allí matex, en la dóna que dormia, y en l'infant qu'ella tan-cava... y com per cerciorar-sen més, posá la má demunt del ventre de la companya, y va sentir-hi'ls moviments vitals del futur ser...

¡Pobre ser, que vindria al món ab la desgràcia cayguda demunt la seva testa! ¡Pobre ser, que veuria la llum...—¡la llum?—en mitg dels dolors dels pares...

Allavors, el captayre va sentir-se un remordiment: el primer, l'únich remordiment de la seva vida esclava.

Va ser el dupte de si ells tenian dret a posar desventurats al món.... L'amor que ja portava al venider infant, lo feu pensar altra vegada.

Y, ¿qué hi faria al món, després de deslliurat, en mitg de plors y de miseries? Sempre a remolch dels pobres pares, seria'l blanch de totes les injusticies, de totes les fams, de totes les misèries. Quan gran y fort l'estigma del origen el faria impotent devant dels altres: no podria lluytar ab la ilusió de un ideal per quan no li consentirien ni lluytar, ni idealisar se...

En un moment, el captayre repassá tota la seva vida. Nat com ell, cap ser al món seria home; no més un nou estímolo ahont convergir tots els rencors, totes les pas-

sions, les burles els torments de tots els homes!

Y aquest blanch d'oprobis, havia de ser el propi fill, el anhelat fruit dels seus únics amors! Ell no devia cosentir-la aquesta iniquitat: ell, causant d'aquesta baixesa, de via d'esmenar l'erro contret o sinó allí, en el seu repós, en la eternitat, el corch de la maledicció del fill portat al món en un moment d'inconsciència, seria'l martiri etern de la seva ànima..

Y dominat per una força estranya, remoguent-se lleument sota el cos de la muller, ab un espasme, ab la cara lívida, concentrá les energies en el seu puny dret: aixecá'l braç, contret, musclós, energich, farreny; les artèries del matex se li gonflaren; tota la vida li semblá acumular-se en aquell puny d'acer, y calculá instintivament el lloch aont devia caure per aplastar al fill dintre les entranyes de la mare...

(*Seguirá.*)

\*\*\*\*\*

En los dias más risueños  
de mi niñez halagüeña;  
cuando feliz admiraba  
de Natura la grandeza  
soñando encontrar en ella  
la felicidad eterna.  
Cuando mi madre mecía  
con mis cabellos su trenza  
y entre besos y caricias  
me decía lisonjera,  
—hijo mio, rey de mi alma,  
sea la virtud tu emblema;  
camina por el sendero  
del bien que es lo que desea  
tu madre. Yo embelesado  
con la dulzura y voz tierna  
que solo del corazón  
de una madre sale entera,  
sin decir una palabra,

fijos mis ojos en ella  
y en señal de asentimiento,  
jugaba con su melena  
que cosquilleándome el rostro  
se deslizaba ligera.  
Mi buen padre —que esté en gloria—  
con alma noble y faz sería  
me decía. —Vamos, hijo,  
toma el libro, vé a la escuela  
y cuida bien de aprender  
lo que el maestro desea.  
Pasó la niñez hermosa.  
Llegó la juventud bella,  
edad, que virtud y vicio  
sostienen lucha directa.  
Mi padre, ya convencido  
de que el santo trabajo era  
manantial de la virtud  
y del pobre la escalera  
para subir, escapando  
de la afrentosa miseria,  
que en el lodazal del mundo  
vive con el alma enferma,  
dijome: —Ya eres hombre;  
el trabajo bien te espera;  
la ociosidad y el vicio  
al cuerpo más sano enferman.  
Pues viva el santo trabajo,  
respondí con la faz risueña;  
y á la mañana siguiente  
ya andaba con la gaveta  
escalando los andamios,  
para hablar con las estrellas.  
Mi cuerpo se endurecía  
tomando el sol que caldea;  
la suave brisa que mece;  
el crudo frio que hiela;  
el fuerte viento que silba;  
la lluvia que el campo riega.  
Gozaba á vista de pájaro  
de Natura las bellezas,  
contemplando con delicia  
del jardín las flores bellas;  
del manso rio las aguas;  
del rebaño las ovejas;  
de los bosques la espesura;  
del torrente la alameda;  
del frutal sabrosa fruta;  
campos de fértil cosecha;



aves que formaban nidos  
 en tejados y riberas;  
 golondrinas que volando  
 rozaban con mi cabeza;  
 muchachas de esbelto talle,  
 rubias, blancas y morenas,  
 que rumbeaban graciosas  
 por las calles y plazuelas  
 de la villa, que por cuna  
 tiene guirnalda de sierras.  
 Gozaba viendo al auriga  
 con su elegante librea,  
 guiando briosos corceles  
 del coche de la nobleza,  
 que cómoda paseaba  
 su lujo y magnificencia.  
 Y entre el amor, el trabajo,  
 y virtud en la conciencia,  
 llegaba el santo domingo,  
 ansiado día de fiesta,  
 día en que el corazón joven  
 vive feliz en la tierra.  
 Cafés, teatros y bailes;  
 Venus Cupido y sus flechas:  
 —¡Oh! la virtud se estremece!..  
 lucha con el vicio en guerra!—  
 Todo luz!.. ¡Todo alegría!..  
 Todo esplendor y grandeza!..  
 (¿Opulenta juventud  
 quien socorre à la miseria?)  
 Y mi pobre pensamiento  
 guiado por la inocencia,  
 no imaginaba que el goce  
 sublimidad y riqueza  
 que se ofrecía à mi vista  
 era ilusión pasajera,  
 fior juvenil que ofreció  
 risueña la primavera,  
 para llevarse el invierno  
 al pasar, sus hojas secas,  
 dejando por cada pétalo  
 una cana en mi cabeza.  
 Flor, que en tanto se marchita,  
 con su polen, nubla y vela  
 el iris de la esperanza,  
 volviendo sus tintas negras,  
 y mitiga el pensamiento,  
 con aroma de experiencia

que enternece el corazón,  
 para que humilde se ofrezca  
 al sabio, al pobre y al rico  
 à la hermosa y à la fea;  
 al triste, al desvalido  
 y à la humanidad entera,  
 consagrando à la virtud  
 hermana de la grandeza,  
 un trono dentro del alma  
 por si quiere ser su reina;  
 pero, la virtud hermosa  
 que todo el mundo venera,  
 desea el trono en un alma  
 tan excelsa de pureza,  
 que edificarlo no logra  
 ningun mortal en la tierra,  
 y así la buena señora,  
 anda por el mundo escueta;  
 descalza; enfermiza; pobre,  
 pero con la frente serena  
 buscando el alma sublime  
 que todo su amor merezca.

Paso à la virtud hermosa;  
 sembremos en su carrera  
 las flores que nos regala  
 risueña la primavera,  
 y así llegará triunfante,  
 llena de vida, à ser dueña  
 del corazón de la infancia  
 hermana de la inocencia,  
 para que unidas sus almas,  
 nuestra raza venidera  
 levante el solio sublime  
 para tan preciada reina,  
 y alumbre desde su sitio  
 à la humanidad entera.

D. DAVÍ Y GÜELL.

## NOVES

La Junta Directiva de la «Creu Roja» d'aquesta vila, 'ns prega fem avinent al publich, que tots els posseïdors de nombres premiats en l'última rifa à benefici de la mateixa, han recullit ses respectius premis menys al qui li correspongué la boquilla quin nombre es el 145.

El qui'l tinga pot passar a recullirla en el despen-

sari de dita benèfica associació, deuen tenir present que segons acort de la mateixa, se li reservarà l'objecte per un any, després no tindrà dret á reclamació.

\*\*\*\*

La companyia Pubill Cosmo que ab tan éxit ve treballant á «La Unió Lliberal» nos ha posat en escena aquesta quinzena *Or, La Pilarica, La casa tranquil·la, El místic, El sitio de Gerona y La clau de casa.* Ab la penúltima va aconseguir dos plens, y ab totes, molts aplausos.

De la companyia n'ha deixat de formar part la Senyoreta Roca y lo Senyor Cosmo.

\*\*\*\*

S'anuncia pel pròxim febrer l'aparició d'un diccionari alemany-catalá del notable catedràtic alemany Herr Vogel. Segons tenim entès serà editat per la llibreria de Berlín Pangenscheidtsche y á la colecció de diccionaris que publica ab lo títol «Langenscheidts Taschenvörterbücher für Reise, Lektüre, Conversation und den Schulgebrauch.»

La colecció està molt ben editada y treballada per homes d'anomenada.

Pero per nosaltres catalans no creyem que'ns sigui de molta utilitat, donchs, que, com los demés de la Colecció, lo vocabulari deurá quedar limitat á lo que son aquestos Taschenvörterbücher (Diccionaris de butxaca), una cyna, á vegadas, bastant útil pera quan se comensa l'aprenentatge d'una llengua, però inservible quan ja's domina.

A n'al senyor Vogel li hem d'estar agrahits, tant per aquest nou treball qu'está á punt de publicar com pels que, també sobre la llengua catalana, en te ja publicats.

Del nuu llibre del senyor Vogel, quan se publicui, pensem parlarne ab detenció.

\*\*\*\*

No fan agrahits n'hi devem estar al Dr. Zauner, Privatdozenten (Professor privat) á la Universitat de Viena. En la seva obra *Romanische Sprachwissenschaft* (Filologia de las llengües neo-llatinas) al fer la distribució de las llengües nos passa per alt lo catalá. No pot ser oblit, ni desconeixement de fonts, perque precisament cita y s'apoya ab alguns autors qu'han tractat del catalá, com en Körting, *Encyklopadie und Methodologie der Romanische Philologie*, que hi dedica desde la página 479 á la 501.

Herr Zauner, una mica de més bona voluntat á la tercera edició.

\*\*\*\*

La companyia d'aficionats del «Centre Católich» enseña lo drama-sacro d'espectacle «Los Pastorets» pera representar-lo per las festas de Nadal.

També prepara una festa y un drama pel día dels Inocents. Respecte al drama, sembla que serà cosa de molts morts, molts ferits y molts contusos.

\*\*\*\*

Editat ab la esplendides y bon gust com es consuetut de la casa López, ha vist la llum l'*Almanach pera 1909 de La Esquella de la Torratxa.*

La coberta es digna de la reputació de son autor l'eminent artista Antoni Fabrés.

\*\*\*\*

La empresa del «Cinematógrafo Edison» s'esmera de dia en dia pera fer més atrayents los seus espectacles. Los programas d'aquesta quinzena, han sigut molt ben conjuminats. Hi ha hagut acert y carinyo al art.

\*\*\*\*

Ha mort lo notable escultor catalá Joseph Alco-verro. Havia nascut en 1835 á Tivenis (Tarragona) y feya molts anys que vivia á Madrid, ahont ha finat. Va adquirir molt renom ab lo seu grupo escultóric que li valgué una tercera medalla «Ismael desmayado de sed en el desierto de Besabet,» y que va adquirir lo Govern.

La seva predilecció era pera la escultura religiosa, y de sas numerosas obras citarem solament «El mendigo Lázaro á la puerta del rico avariento» y «Jesús y la Magdalena.»

S'en feya cas y era molt estimat.

\*\*\*\*

Los que son ó's diuhen amichs del nostre diputat D. Ignasi Girona, entre molts encàrrechs polítichs que segons tenim entès li fan, bo fora que deixant la política de banda n'hi dongués un d'encàrrech que ni de prop ni de lluny res hi te que veure ab la política.

Al Cassino hi ha una biblioteca y una altre á La Unió Lliberal. Abduas contan ab donatius del Govern. Com d'aquestos donatius ja fa temps, la lley permet novas remesas, y ningú com lo diputat del districte pera conseguirho.

Y per avuy nos concretem ab aquesta indicació.

*Impremta de Jaume Joseph:—Granollers.*

V<sup>DA</sup> DE P. BORET

REPRODUCCIONES

ARTÍSTICAS

FOTOLITOGRAFIA



J. JOSEPH VILARDEBÓ

IMPRESA Y RELLEUS: TREVALLS ECO-  
NÓMICS, MATERIAL MODERN PERA OBRES  
Y REVISTAS. ESPECIALITAT EN TARJETAS  
PERA L'COMERS Y L'INDUSTRIA.

GRANOLLERS.

Santa Elisabet, 3.

# Francisco Soler y Trías

Aceltes, Grasas y Comestibles

SUCURSALES

GIJÓN: Langreo, 12  
BILBAO: Granvía, 38.

Aceltes y Grasas Lubrificantes

DEPOSITOS

MADRID, CADIZ, SEVILLA, ZARAGOZA,  
SANTANDER, CORUÑA Y VIGO.

EN GRANOLLERS: REPRESENTANTE

Valentín Turu

Academia Politécnica

SECCIÓN DE CIENCIAS

DIRIGIDA POR

Jacinto Planas Rosich

INGENIERO INDUSTRIAL

SECCIÓN DE LETRAS  
DIRIGIDA POR

Joaquín Planas Rosich  
ABOGADO

Director Administrativo

Manuel Planas Rosich

5, Plaza de la Universidad, 5  
BARCELONA.

== Ebanistería moderna ==

DE

# Jerónimo Sors

Especialidad en la solidez de la construcción y baratura de precios.—Se hallan muebles de lujo y de todas clases.

~~~~~ Calle de la Palma, 26.—GRANOLLERS. ~~~~~

Objetos de escritorio, sellos de goma, impresiones y encuadernaciones

DE

**JOSE XIRAU** Calle de San Roque, 1  
\* GRANOLLERS \*

Acaba de completarse una extensa colección de .....  
..... vistas de esta localidad en tarjetas postales al bromuro.

== Oficina de Farmacia ==

**A. Trullás Más**

Calle de Prim, 16.—GRANOLLERS.



**MOSAICOS E F ESCOFET & C**  
**S en C**  
**Ronda San Pedro 8 Barcelona**